

Předmět: BP 507Zk Cenné papíry

Cíle

Po přednášce by měl být studentům jasný (či alespoň jasnější) rozdíl mezi běžnou listinou, deklaratorním papírem, cenným papírem, zaknihovaným cenným papírem a imobilizovaným cenným papírem. Vzhledem k existenci inominátních CP bude kladen důraz na legální a doktrinální vymezení cenných papírů, vysvětlíme si také nedostatky legální definice a její nekompatibilitu s ustanoveními o převodu cenného papíru. Rozdělíme cenné papíry podle hlavních kritérií a vymezíme tzv. skripturu. V této souvislosti neopomineme ani vymezení dluhových cenných papírů po poslední novele v zákoně o dluhopisech. Zmíníme také otázky nabytí cenného papíru od nevlastníka a důvody zvýhodnění cenných papírů (v rámci toho diskuzi o důkazním břemenu o pravosti podpisu na směnce).

Dalším klíčovým tématem budou převody cenného papíru, naučíme se obecnou typologii převodů, jejich označení a u jednotlivých cenných papírů také možnosti emitenta při stanovení formy. Že nejde jen o otázky technického rázu, vysvětlíme na příkladu směnky zatížené tzv. kauzálními námitkami – zde je způsob převodu často klíčový pro úspěch ve sporu. Další praktický úkol se bude týkat hromadné listiny, vytvoříme její vzor a rozebere výhody a nevýhody hromadné listiny. Pokud pro to bude prostor, rozebereme i tzv. emisní teorie cenného papíru s ukázkami praktického dopadu jejich aplikace. Vzhledem k programu přednášek bude část semináře probíhat přednáškovou formou (téma cenných papírů bude přednášeno až dne 5. 10.).

Klíčová slova (zazní v testu!)

Cenný papír, zaknihovaný cenný papír, imobilizovaný cenný papír, dluhopis, inominátní dluhový cenný papír, emise cenných papírů, hromadná listina, forma cenného papíru, rubopis (indosament), skriptura, důkazní břemeno o pravosti podpisu na směnce.

Doporučená příprava na seminář

Kotásek, Josef a kol. Právo cenných papírů. Praha: C. H. Beck, 2014 (úvodní pasáže o cenných papírech)
Chalupa, Ivan a Reiterman, David. Cenné papíry, C.H.Beck, 2014 (první kapitola);
Polišenská, Hrabalová, Perejdová: Právo cenných papírů.. edice To musíš znát, Wolters Kluwer, 2016
Prezentace Úvod do práva cenných papírů (bude přednášena dne 30. 09., najdete ji v IS u předmětu BP507ZK – přednáška).

Okruhy k zamyšlení

1. Hlavní výhrou v tombole vesnického plesu je 500 kg kompostu z místního zemědělského družstva. Výherce první ceny obdržel od předsedy družstva podepsanou listinu, která jej opravňuje k vyzvednutí kompostu o váze 500 kg z provozovny družstva. Za jakých podmínek bude tato listina cenným papírem? Jak tomu bude u lístku do šatny?
2. U jednotlivých cenných papírů určete vždy možnou formu a možnosti výstavce u jejího určení. Vytvořte přehlednou tabulku u jednotlivých typů CP.
3. Výstavce vystavil vlastní směnku na 3 mil. Kč, směnka je splatná 1. 10. 2015. vlastní směnky pan Vystavěl, argumentuje tím, že směnky sice vydal, ale a) splatil věřiteli směnky, panu Reminášovi, celý dluh, pro který byla směnka jako utvrzovací směnka vydána,
b) podepsal směnku v době, kdy byl nezletilý,
c) byl při vydání donucen k podpisu násilím,
d) jednal v omylu, neboť nevěděl, že podepisuje směnku (myslel, že jde o ubytovací formulář v hotelu),
e) podpis není pravý,
f) byla směnka vystavena jen naoko, aby pan Remiáš zvýšil svoji kredibilitu před úvěrující institucí, ve skutečnosti měla být hned poté roztrhána,
Posuďte potenciální úspěšnost námitek, a to pro čtyři situace: i) směnku uplatňuje pan Remiáš, ii) směnka byla převedena rubopisem, iii) směnka byla převedena postoupení pohledávky (zvažte, zda tak vlastně mohla být převedena!), iv) směnka byla převedena rubopisem dne 8. 10. 2015.
4. Vytvořte inominátní CP na peněžité plnění. Jako emitenta zvolte smyšlenou obchodní korporaci. Předějte jej Vašemu sousedovi, který bude mít za úkol určit: zda nejde o druh dluhopisu či jiného cenného papíru, jaký je obsah inkorporovaných práv a jakou formu tento cenný papír má.